

28.21): on la *-r-* simple apareix substituïda per *-l-* a causa de la neutralització dels dos sons en pron. morisca (*EntreDL* III, 165-8).

MATXO, MATXA, MATXET (i *Matxets*)

Conjunt de NLL menors, valencians, que criden l'atenció pel fet de designar, tots ells, penyes, cavernes i parets rocoses; això ens duu a la sospita que tinguin una etim. relacionada amb la del grup precedent.

1) *El Matxo* d'Ifac, formant part del grandióss penyal de la costa valenciana de Calp (XXXV).

2) Penyes del *Matxo*, te. Fontanars (XXXII, 118.24).

3) *La Cova del matxo*, en el te. de Petrer, *la kôva l mâçô*, en un pendent rocós (XXXVI, 35.13).

Matxa

1) Pda. del te. de Crevillent, no lluny de les coves habitades que hi ha arreu en aquest te. (XXXVI, 54.4).

2) Les Dotze de *Matxa*, te. Alfara, en els penyalosos pendents del vessant Nord de la Serra de Mariola (XXXIV, 42.16, 22) (en nombre de dotze? o per una ombra que marqui en una penya les 12 h. de migdia?).

Matxet

1) Penyes del *Matxet*, en el te. de Xixona (XXXII, 24).

2) Cova (de)ls *Matxets*, te. de Relleu (XXXV, 145.12) que és on comença el barranc dit Racó de *Matxet* (XXXV, 53.10).

Com que el contingut semàntic d'aquest grup no és gaire diferent del de *Matxeri*, comprenent les Penyes de *Matxelis*, i aquestes són ben veïnes de Relleu, Xixona etc. on trobem el grup *Matxo*, *-xa*, incloent-hi *Matxets*, ens pregunem si de l'ètimon MACERIES de *Matxelis* no pogué sortir una variant *Maçër*; la qual, suposant-ne un plural *Maçerts*, amb *t* afegida, es pronunciaria *maçëts*: tal com en l'us vulgar valencià es diu *dimats* per 'dimarts': llavors d'aquí s'haurien extret *Matxo* i *Matxa*, pseudo-primitius d'aquell pseudo-derivat. Combinació tan complicada que ens costa de creure-hi. Val més, doncs, una hipòtesi mossàrab més simple.

Als mots cast. *mazo* 'grossa maça, martell massís' i *macho* 'mall', que vénen del masculí corresponent a *MATTEA (>cat. *maça*), és versemblant que respongués *maçô* en mossàrab (encara que -Tj- entre vocals dona ç mossàrab, darrere cons. apareix sovint com ç, i aquí és -TTj-). Llavors pot ser una metàfora orogràfica com en el pirinenc *mall* 'pic penyalós', o en *Punta* o *Cap Martell* o *Cap de Martí* a Xàbia; o com *l'Enclusa*, gran penyal de Llaguarres; potser sumant-s'hi la influència de MACERIES.

LA MATXORA

Partida del te. de Salem, vora el termenal de

Castelló de les Gerres, on hi ha la deu i les coves de *l'Ermità*, entre la Penya Tallada i la Penya Blanca (XXXII, 149.14, 150.19): comprenent els dos vessants de la cota 581 (*IGC*, 1 k. a l'E. del poble).

5 Pron. *la maçôra*, insistint que no és ç, i en efecte aquell home pronunciava *maçôr* i no féu cap pron. apitxada. Detall que sembla exigir un origen mossàrab, però així no es veu cap explicació raonable: seria ben forçat admetre alteració d'un *monçôla* resultant de MONTICELLUM, -A, per canvi de sufix.

Com que la forma del nom recorda els part. passius de l'àrab (en *ma-ô-*), es pot partir de *maçûra* participi de l'arrel 'çr' «congregar» (glossat «proprie», i també «in die iudicii») *RMA*, 311 (i n.2); el participi podria pendre el sentit de (tossa) 'aplegada, amuntegada, arrodonida', cf., en la mateixa arrel, *maçar* «assemblée de personnes», *muçâr* «compagnon», *maçâr* «ami, mari», *maçâr* «rapports de société», «açûr» «sociable». L'encontre de l'oclusió glotal del 'ain amb el ç és ben natural que donés *tx*: tal com *Muç'am él-Lâh* donà *Mutxamel*. Entenguem, doncs, *al-kûdja al-maçûra* la 'tossa enrevoltada, arrodonida', d'on *l'almaçôra* reduït a *la maçôra*.

Hi ha algun homònim més o menys probable: *La Miçôra* te. Agost (*Tarrak* de-, mot que no sé què vol dir, potser derivat o plural de *tarik* 'camí'). A Morella, l'inf. de Morella la Vella indicà una serra i Mas «de la Mejora», però pronunciant-ho a la castellana *meçôra*, com si fos cosa d'un foraster aragonès (XXVII, 161.16, en realitat seria fruit d'una pseudoetimologia de funcionaris castellans municipals). En fi també fora concebible que convingués ajuntar-hi *Sa Maixura*, paratge mall., del te. de Felanitx, del qual hem donat una etim. aràbiga diferent, un poc dubtosa, en el vol. I, 194-5.

«Benimacher, es un despoblado de Bèlgida del que no he encontrado noticia alguna» (SSiv. 127); suposant que fos *benimâçer*, potser es podria aplegar amb els anteriors, a base del masculí *maçâr*; suposant que reculés l'accent a la síl·laba penúltima, tancada, la norma vulgar (que no sé, però, si s'estenia fins als participis). O de *mâçsar* 'lloc on es fa parada' (*RMA* 469, de l'arrel estudiada a l'art. *Aleixar*). Més difícil, improbable, que hi hagi relació amb un *Benimegís* de Senyera (*GGRV* 104, *IGC* i cadastre de Manuel), veg. *Meixix Beni-*, art. infra.

Matxaiot, V. *Demetge Matxani*, V. vol. I, 202
Matxcar, V. *Mascà Matzoc*, V. *Marzoc*

MAUELLA

55 Poblet al Nord de València, uns 8 k., agre. a Albalat dels Sorella, no lluny de la costa. *Mabuella*, MGadea